

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/93/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117208415
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7117208415.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Agnesy Hricovej v spore žalobcu: KOSIL - BYTY, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 5, IČO: 36 824 038, zastúpený JUDr. Richardom Kovalčíkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Rázusova 1, proti žalovanému: Mesto Košice, so sídlom v Košiciach, Trieda SNP č. 48/A, IČO: 00 691 135, o zaplatenie 1.214,04 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 5. marca 2024 č.k. 34C/17/2017 - 987

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Mestský súd Košice (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví zamietol žalobu žalobcu (výrok I.) a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia voči žalovanému za obdobie od 1.4.2015 do 31.3.2016 za užívanie pozemkov, nachádzajúcich sa v meste Košice, evidovaných katastrálnym odborom Okresného úradu Košice na LV č. XXXXX pre katastrálne územie A., a to pozemku registra C-KN par. č. 2932/138 - ostatné plochy vo výmere 4 m², pozemku registra CKN par. č. 2932/139 - ostatné plochy vo výmere 66 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/140 - ostatné plochy vo výmere 6 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/141 - ostatné plochy vo výmere 10 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/142 - ostatné plochy vo výmere 81 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/143 - ostatné plochy vo výmere 14 m², ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobcu, najprv v žalobe požadujúc uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.570,40 eur, ktorú následne podaním zo dňa 25.7.2018 zobral v časti zaplatenia istiny 9.356,36 eur späť a žiadal v tejto časti konanie zastaviť a elektronickým podaním zo dňa 6.3.2019 rozšíril žalobu o nárok na zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.214,04 eur odo dňa 13.6.2017 do zaplatenia, pripustený uznesením súdu zo dňa 21.3.2019 č.k. 34C/17/2017 – 183, právoplatným dňa 5.4.2019. Súd týmto rozsudkom rozhodol potom, ako v poradí prvý rozsudok zo dňa 6.5.2021, ktorým súd konanie v časti zaplatenia istiny 9.356,36 eur zastavil (výrok I. rozsudku), uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.214,04 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.214,04 eur odo dňa 13.6.2017 do zaplatenia (výrok II. rozsudku) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III. rozsudku) Krajský súd Košice uznesením zo dňa 31.10.2022 sp.zn. 5Co/128/2021 zrušil vo výroku II. a III. a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. V odôvodnení rozsudku súd poukázal na tvrdenia žalobcu v žalobe a v priebehu sporu, najmä že: (3.1.) žalobca je výlučným vlastníkom v žalobe označených pozemkov, ktoré sú verejnou zeleňou nachádzajúcou sa v bytovej zástavbe, ktorá je prístupná neobmedzenému okruhu užívateľov, hlavne však obyvateľom okolitých obytných domov, ako aj užívateľom parkovacích miest nachádzajúcich sa v bezprostrednej blízkosti týchto pozemkov (okrem iných), a ktoré sú ako verejné priestranstvo bez súhlasu žalobcu dennodenne užívané verejnosťou, t.j. neobmedzeným okruhom užívateľov (najmä obyvateľmi žalovaného) bez poskytovania finančného ekvivalentu, čím sa žalovaný bezdôvodne obohacuje na úkor žalobcu, (3.2.) oplotenie týchto pozemkov by narušilo urbanistickú, ekologickú a estetickú funkciu okolitého priestoru z dôvodu, že tieto pozemky sa nachádzajú medzi obytnými domami a cez parc. č. 2932/139 a par. č. 2932/142 vedie aj chodník, (3.3.) v danom prípade žalobca neudelil žiaden súhlas k užívaniu pozemkov ako verejnej zelene v obytnej zástavbe, (3.4.) je nepravdivé tvrdenie žalovaného, že na LV č. XXXXX zapísané parcely č. 2932/138 až 143 bezprostredne susedia s parcelou č. 2932/135 - príľahlou k bytovému domu so súpisným číslom 2336, majú rovnaký spôsob využitia ako parcela č. 2932/135, nachádzajú sa medzi parkovacími miestami patriacimi vlastníkom, resp. spoluvlastníkom bytov v príľahlom bytovom dome, sú určené na spoločné užívanie obyvateľov bytového domu súp. č. 2336 a slúžia tomuto domu tvrdiac, že pokiaľ aj z katastrálnej mapy, resp. z LV č. XXXXX je zrejmé, že parcela č. 2932/135 je príľahlým pozemkom k bytovému domu súp. č. 2336, ktorý sa nachádza na parcele č. 2927 a na časti pozemkov žalobcu sa nachádza chodník, ktorý je pokračovaním chodníka, vedúceho k vchodu do tohto bytového domu, resp. že tieto pozemky sa nachádzajú medzi parkovacími miestami vo vlastníctve tretích osôb, neznamená to, že pozemky sú určené výlučne len k užívaniu vlastníkom parkovacích miest, resp. obyvateľom bytového domu súp. č. 2336, lebo tieto užívajú aj ostatní obyvatelia žalovaného, resp. aj iné osoby, ktoré po nich voľne prechádzajú, (3.5.) žalobca nesúhlasil ani s obranou žalovaného, že pozemky na LV č. XXXXX sa majú posudzovať v zmysle § 2 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov ako príľahlé pozemky k bytovému domu súp. č. 2336, trvajúc na argumente, že na pozemkoch žalobcu sa nachádza trávnatý porast, dokonca aj dreviny, čo je zeleň, ktorá plní rekreačnú funkciu a má zásadný vplyv na stav a kvalitu životného prostredia v meste.

4. Súd poukázal aj na obranu žalovaného v priebehu sporu, najmä že: (4.1.) v danom prípade sa nejedná o verejné priestranstvo, (4.2.) parcely č. 2932/138 až 143 sú aj naďalej príľahlými pozemkami k bytovému domu súp. č. 2336, pretože parcely č. 2932/138 až 143 a parcela č. 2932/135 tvorili v minulosti jednu spoločnú parcelu, ktorá bola následne iba formálne rozdelená na základe podnetu žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu, a preto žalobca v rozpore s dobrými mravmi uplatňuje nárok na finančnú náhradu za takto odčlenené pozemky, ktoré pôvodne aj formálne tvorili jeden spoločný príľahlý pozemok k bytovému domu súp. č. 2336, nakoľko budova bývalého Spoločenského pavilónu VSŽ a k nej prislúchajúce tri bytové domy, vrátane okolitých parkovísk a účelových komunikácií, mala už v prvej polovici deväťdesiatych rokov minulého storočia súkromný charakter, ktorý v danej lokalite pretrváva dodnes, (4.3.) tieto nehnuteľnosti nikdy nepatrili do majetku žalovaného, a ani do jeho správy, hoci v uplynulých desaťročiach dochádzalo k viacerým prevodom vlastníckych práv k stavbám a pozemkom nachádzajúcim sa v danej lokalite, (4.4.) žalobca tieto pozemky nadobudol kúpnu zmluvou a stal sa vlastníkom aj zelene sa na týchto parcelách, ktoré tvoria jednotný ucelený celok s parcelou č. 2932/135, ktorá ako príľahlá parcela je v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov tohto bytového domu, a preto nie je dôvod na sporné pozemky nahliadať odlišne ako na parcelu 2932/135, na ktorej sa nachádzajú prístupové chodníky bytového domu, ktoré slúžia obyvateľom tohto bytového domu.

5. Pri rozhodovaní súd vychádzal z medzi stranami nespornej skutočnosti, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v Košiciach, evidovaných katastrálnym odborom Okresného úradu Košice na LV č. XXXXX pre katastrálne územie A., a to pozemku registra C-KN par. č. 2932/138 - ostatné plochy vo výmere 4 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/139 - ostatné plochy vo výmere 66 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/140 - ostatné plochy vo výmere 6 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/141 - ostatné plochy vo výmere 10 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/142 - ostatné plochy vo výmere 81 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/143 - ostatné plochy vo výmere 14 m². V časti A: Majetková podstata na LV č. XXXXX je ako spôsob využívania pozemkov uvedené, že ide o pozemky, na ktorých je okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie.

6. Z vykonaného odkazovania, najmä z výpisov z LV č. XXXXX B. C. XXXXX, pre okres Košice II, obec D. - E., katastrálne územie A., kópií katastrálnych máp a najmä vykonanej obhliadky na mieste samom

(čl. 835 - 854 spisu) súd tiež zistil, že bytový dom „Obytný dom Tr. SNP 61/B“ so súpisným číslom XXXX je vybudovaný na parc. č. 2927 o výmere 981 m², okolo budovy bytového domu sa nachádza bezprostredne priľahlá parc. č. 2932/135 o výmere 2924 m², pričom parcely č. 2927 a č. 2932/135 sú spolu so stavbou bytového domu „Obytný dom Tr. SNP 61/B“ evidované na LV č. XXXXX, katastrálne územie A. a sú v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Na bezprostredne priľahlej parcele č. 2932/135 sa nachádzajú chodníky slúžiace na prístup k bytovému domu, ako aj zeleň priamo slúžiaca obyvateľom bytového domu. Parcela č. 2932/135 je z východnej, severnej a západnej strany obkolesená priľahlými parkovacími miestami rozparcelovanými jednotlivo každá pre jedno motorové vozidlo, pričom parcely, ktoré tvoria predmet tohto súdneho konania, sa nachádzajú medzi jednotlivými parkovacími miestami, a to nasledovne: (6.1.) parcela č. 2932/138, ostatná plocha o výmere 4 m², sa nachádza medzi parkovacími miestami na parcelách č. 2932/169 a č. 2932/176, obidve o výmere 14 m², pričom parcela č. 2932/169 zapísaná na LV č. XXXXX je vo výlučnom vlastníctve F. G. - vlastníka viacerých bytov v bytovom dome a parcela č. 2932/176 zapísaná na LV č. XXXXX je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov H. I. a H. I. - spoluvlastníkov viacerých bytov v bytovom dome, (6.2.) parcela č. 2932/139, ostatná plocha o výmere 66 m² sa nachádza medzi parkovacími miestami na parcelách č. 2932/123 o výmere 14 m² a č. 2932/199 o výmere 13 m², pričom parcela č. 2932/123 zapísaná na LV č. XXXXX je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov J. K. a L. K. M. - spoluvlastníkov bytu v bytovom dome a parcela č. 2932/199 zapísaná na LV č. XXXXX je vo výlučnom vlastníctve I. D. - vlastníka bytu v bytovom dome, (6.3.) parcela č. 2932/140, ostatná plocha o výmere 6 m², sa nachádza medzi parkovacími miestami na parcelách č. 2932/121 a č. 2932/198 obidve o výmere 14 m², pričom parcela č. 2932/121 zapísaná na LV č. XXXXX je vo výlučnom vlastníctve I. D. - vlastníka bytov v bytovom dome a parcela č. 2932/198 zapísaná na LV č. XXXXX je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov H. I. a H. I. - spoluvlastníkov viacerých bytov v bytovom dome, (6.4.) parcela č. 2932/141, ostatná plocha o výmere 10 m², sa nachádza medzi parkovacími miestami na parcelách č. 2932/120 a č. 2932/193 obidve o výmere 13 m², pričom parcela č. 2932/120 zapísaná na LV č. XXXXX je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov H. N. a E. N. - spoluvlastníkov bytu v bytovom dome a parcela č. 2932/193 zapísaná na LV č. XXXXX je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov M. N. a O. N., (6.5.) parcela č. 2932/142, ostatná plocha o výmere 81 m², sa nachádza medzi parkovacími miestami na parcelách č. 2932/119 a č. 2932/188 obidve o výmere 14 m², pričom parcela č. 2932/119 zapísaná na LV č. XXXXX je vo výlučnom vlastníctve spoločnosti L.E.F., spol. s.r.o., ktorej jediným konateľom je P. G. N., F., spoluvlastníčka bytu v bytovom dome a parcela č. 2932/188 zapísaná na LV č. XXXXX je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov F. M. a L. M. - spoluvlastníkov viacerých bytov v bytovom dome, (6.6.) parcela č. 2932/143, ostatná plocha o výmere 14 m², sa nachádza medzi parkovacím miestom na parcele č. 2932/118 o výmere 14 m² a parcelou č. 2932/135, pričom parcela č. 2932/118 zapísaná na LV č. XXXXX je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov M. N. a P. O. N., F. a parcela č. 2932/135 zapísaná na LV č. XXXXX, na ktorej je vybudovaný chodník, ktorý vedie k bytovému domu Obytný dom Tr. SNP 61/B, je v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil, že vyššie špecifikované vlastnícke vzťahy k pozemkom (parkovacím miestam) bezprostredne priľahlým k predmetným pozemkom žalobcu jednoznačne preukazujú, že tieto pozemky slúžia najmä vlastníkom a spoluvlastníkom priľahlých parkovacích miest, ktorí sú zároveň aj vlastníkmi a spoluvlastníkmi bytov a nebytových priestorov bytového domu Obytný dom Tr. SNP 61/B so súpisným číslom XXXX, ktorý je vybudovaný na parc. č. 2927 o výmere 981 m².

7. Zo zistenia z vykonanej ohliadky, že chodníky a vychodené cestičky nachádzajúce na parcelách č. 2932/139 a č. 2932/142 predovšetkým zabezpečujú prístup k bytovému domu tým, ktorí sú vlastnícky prepojení s obytným domom Tr. SNP 61/B, ako i že časť chodníka na parc. č. 2932/142 je pokračovaním chodníka vedúceho priamo od/do vchodu tohto bytového domu pričom chodníky na parc. č. 2932/142 a č. 2932/139 sú umiestnené v rámci priestoru medzi bytovým domom, parkovacími miestami a predmetnými pozemkami vo vlastníctve žalobcu, súd prvej inštancie konštatoval, že nezistil plnenie konkrétnej verejnoprospešnej funkcie pre neobmedzený okruh obyvateľov žalovaného, hoci chodníky môžu byť užívané aj inými osobami vzhľadom na ich neobmedzenú prístupnosť. Z umiestnenia predmetných pozemkov žalobcu, ktoré sú v teréne bezprostredne prepojené a tvoria jeden celok s parc. č. 2932/135, ktorá susedí s uvedeným bytovým domom, súd vyvodil, že tieto slúžia na spoločné užívanie vlastníkom bytov a nebytových priestorov bytového domu, a nie žalovanému a jeho obyvateľom. Ako neopodstatnené súd prvej inštancie pritom posúdil tvrdenie žalobcu, že v minulosti predmetné pozemky žalobcu slúžili pre ostatných obyvateľov a zabezpečovali prístup a parkovanie k objektom v širšom okolí

(napr. Spoločenský pavilón, Základná škola Bernolákova), keďže neexistovali súčasné vlastnícke vzťahy tretích osôb k týmto parcelám, na ktorých sú v súčasnosti vybudované pre nich parkovacie miesta.

8. Zo zistenia z vykonanej ohliadky na mieste samom súd vyvodil, že na predmetných parcelách nachádzajúca sa zeleň (okrem parciel č. 2932/143, č. 2932/142, na ktorých sa nachádzajú aj dreviny), predstavuje trávnatý porast, ktorý vzhľadom na svoju výmeru, umiestnenie a charakter, nemôže plniť účel verejnej zelene poskytujúci relaxačný, oddychový či náučný priestor. Doplnil, že vzhľadom na svoju výmeru a špecifický tvar je len dôsledkom vybudovaného priestoru a ten zostávajúci bez špecifického významu dopĺňa, a preto nie je splnený predpoklad jej účelového využitia a plnenia funkcie verejnej zelene pre verejnosť na jej rekreáciu a na ďalšie s tým súvisiace využitie tak, ako to predpokladá § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

9. Zo skutočnosti, že stĺpy pouličného osvetlenia umiestnené na parcele č. 2932/143 a č. 2932/142 nie sú zaradené do siete verejného osvetlenia Mesta Košice, prvoinštančný súd uzavrel, že nemožno konštatovať, že žalovaný sporné parcely týmto spôsobom užíva a bezdôvodne sa takto obohacuje na úkor žalobcu.

10. Vec súd právne posúdil podľa § 128 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1, § 489 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2b ods. 1, § 4 ods. 3 písm. b), c), d), f), g), h), a j) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, článku 11 ods. 4 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. (Listina základných práv a slobôd) a uzavrel, že v konaní nebolo preukázané bezdôvodné obohacovanie žalovaným na úkor žalobcu. Dôvodil, že predmetné pozemky vo vlastníctve žalobcu nemožno označiť za verejné priestranstvo, lebo definične nenapĺňajú druhý podstatný znak verejného priestranstva, ktorým je existencia určitého verejne prospešného účelu, ku ktorému verejné priestranstvo slúži. Preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

11. Výrok o trovách konania súd odôvodnil aplikáciou § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému (aj v časti zastaveného konania) priznal voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude v súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

12. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca z odvolacieho dôvodu podľa 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Zotrvávajúc na názore, že pozemky žalobcu, na ktorých sa nachádzajú chodníky, resp. vychodené cestičky alebo verejná zeleň, resp. trávnaté plochy, majú jednoznačne verejnoprospešný charakter, lebo dotknuté pozemky žalobcu plnia jednoznačne dopravnú (komunikačnú) funkciu i rekreačno-estetickú a ekologickú funkciu, t.j. sú určené a využívané pre potreby obyvateľov žalovaného, žalovaný súdu prvej inštancie vytkol, že zistený skutkový stav nesprávne vyhodnotil a vec nesprávne právne posúdil tým, že nesprávne vyložil ustanovenie § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, resp. pojem „verejnoprospešný účel priestoru“, resp. „všeobecná určenosť pozemku pre potreby obyvateľov“. Namietol tiež, že v rozsudku absentuje náležité odôvodnenie, resp. vysporiadanie sa s podstatnými tvrdeniami žalobcu a skutočnosťami, ktoré boli dôležité pre rozhodnutie vo veci, a rozsudok je preto nutné považovať za arbitrárny. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.214,04 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.214,04 eur od 13.6.2017 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi prizná proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12.1. Žalobca v plnom rozsahu odkázal na všetky svoje tvrdenia a v konaní prezentované dôkazy. Poukazom na bod 17. odôvodnenia rozsudku žalobca osobitne zdôraznil, že ním uplatnený nárok sa má posudzovať výlučne podľa Občianskeho zákonníka. Citoval znenie § 4 ods. 3 písm. f), g) a h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o obecnom zriadení“) a vyjadril nesúhlas so závermi súdu prvej inštancie v bodoch 42. až 53.1 odôvodnenia rozsudku, ako i s výkladom pojmu verejné priestranstvo podľa § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, resp. pojmu „verejnoprospešný účel priestoru“, resp. „všeobecná určenosť pozemku pre potreby obyvateľov“, ktorý je podľa názoru žalobcu zo strany súdu vnímaný prísne reštriktívne. Akcentujúc, že zo znenia § 2b ods. 1 zákona o obecnom zriadení vyplýva, že verejným priestranstvom je okrem iného aj akýkoľvek priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý slúži na všeobecné užívanie, žalobca zopakoval svoju argumentáciu v priebehu sporu týkajúcu sa výkladu pojmu verejné užívanie verejného priestranstva, všeobecné a osobitné užívanie, vrátane definície pojmu

verejné priestranstvo. Opätovne odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.1.2011, sp. zn. 4Cdo/52/2009 a súdu vytkol, že sa týmto rozhodnutím najvyššej súdnej autority vôbec nezaoberal. Zopakoval, že aj keď ako vlastník má právo brániť sa všeobecnému užívaniu svojho majetku, vyňatie priestorov vlastnených súkromnými subjektmi a spíňajúcich zákonné znaky verejného priestranstva z verejnoprávneho režimu verejného priestranstva by viedlo k podstatnému sťaženiu či znemožneniu právnej regulácie spoločenských vzťahov, na ktorých má obec ako verejnoprávna korporácia verejný záujem s cieľom plniť povinnosti vyplývajúce pre ňu zo zákona o obecnom zriadení (napr. § 4 ods. 3 písm. f/, g/ a h/), keďže obec (mesto) pri výkone samosprávnych funkcií (okrem iného) vykonáva údržbu a správu verejných priestranstiev a zabezpečuje verejnoprospešné služby, medzi ktoré patrí aj správa a údržba verejnej zelene.

12.2. Žalobca vyjadril nesúhlas s názorom súdu prvej inštancie, že pozemky žalobcu neplnia verejnoprospešný účel, a to najmä dopravný a rekreačný. Opätovne akcentoval, že pozemky na LV č. XXXXX nie sú v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov tzv. príľahlými pozemkami k bytovému domu, resp. pozemku, na ktorom sa bytový dom nachádza, tieto sú evidované ako ostatné plochy so spôsobom využitia ako „uličná a sídlisková zeleň“, čo len potvrdzuje tvrdenie žalobcu, že predmetné pozemky sú verejnou zeleňou, a teda verejným priestranstvom, a nie sú užívané výlučne len vlastníkmi parkovacích miest, hoci sa nachádzajú medzi parkovacími miestami, t.j. pozemkami vo vlastníctve obyvateľov bytového domu. Podčiarkol, že parkovacie miesta, na ktoré poukazuje súd prvej inštancie, neboli vybudované pre obyvateľov bytového domu, ale ich výstavba ešte v 20. storočí bola súčasťou verejnej infraštruktúry, t.j. vybavenia predmetnej lokality, chodník, resp. vychodené cestičky nezabezpečujú výlučne len prístup k bytovému domu ako to prezentoval súd prvej inštancie, ale sú užívané neobmedzeným počtom obyvateľov žalovaného, keďže tvoria súčasť miestnej siete komunikácií MČ Terasa a tvoria de facto jeden celok, lebo nie sú stavebne oddelené.

13. Žalovaný nevyužil právo vyjadriť sa k odvolaniu žalobcu.

14. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 až § 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§ 355 až § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a z hľadiska žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP a dospel k záveru, že skutočnosti, ktoré žalobca uvádza v odvolaní nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť výroku o zamietnutí žaloby založeného na právnom závere súdu, že na daný prípad sa nevzťahuje žiadny zo zákonom predvídaných typov bezdôvodného obohatenia. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Neboli zistené žiadne porušenia procesných práv a ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie v spore. Rozsudok je vo výroku o zamietnutí žaloby a v súvisiacom výroku vecne správny.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku a preto v súlade s § 387 ods. 2 CSP v odôvodnení ťažiskovo konštatuje, že dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje za vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP) a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá CSP).

17. So zreteľom na to, že odôvodnenie a rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu tvoria jeden celok, odvolací súd nepovažoval za potrebné, aby v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie isté závery rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožňuje, ako i s ohľadom na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument uvedené v odvolaní, ale iba na tie námietky, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o danom odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa v rámci konania o odvolaní preskúmavalo (por. m.m. IV. ÚS 350/2009, IV. ÚS 4/2013, IV. ÚS 124/2011, II. ÚS 127/07), odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 druhá veta CSP na zdôraznenie správnosti napadnutej časti rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné:

18. Po preskúmaní spisu a odôvodnenia rozsudku dospel odvolací súd k záveru, že nedošlo k naplneniu vady podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP tým, že súd prvej inštancie riadne neodôvodnil svoj rozsudok. Konanie netrpí odvolateľom namietanou vadou nepreskúmateľnosti rozhodnutia, čím sa rozumie nedostatok úplne evidentne brániaci realizáciu prieskumnej činnosti odvolacieho súdu. Z judikatúry plynie, že ide predovšetkým o také rozhodnutie, ktorého odôvodnenie stranám sporu neumožňuje uplatniť procesné práva formulovaním relevantnej odvolacej argumentácie. O taký prípad sa v danom prípade nejedná. V odôvodnení rozsudku sa súd dostatočne vysporiadal s argumentáciou žalobcu v žalobe a v priebehu, zhodnotil väčšinu dôkazov predložených na podporu tvrdení žalobcu i žalovaného, uviedol ktoré skutočnosti z nich považoval za preukázané, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých právnych noriem pri rozhodnutí vychádzal. Z rozhodnutia súdu je zrejmé, z akých dôvodov žalobu zamietol. Odvolací súd nevzhladol, že by rozsudok súdu prvej inštancie obsahoval vady takej intenzity, ktoré by znemožňovali previesť riadny prieskum či formulovať odvolaciu argumentáciu. Rozsudok dáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu a splňa zákonné požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na zachovanie práva sporovej strany na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na všetky otázky, ktoré vyšli v priebehu sporu najavo. Povinnosťou súdu je vyhodnotiť iba tie sporné tvrdenia a skutočnosti, ktoré sú pre meritórne rozhodnutie súdu významné (por. napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 25.9.2012 - sťažnosť č. 59102/08, nález Ústavného súdu SR zo 14.9.2011, sp. zn. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.9.2009 sp. zn. 5MCdo/8/2008), pričom za procesnú vadu konania podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv strany sporu/odvolateľa (por. napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/84/2017 zo dňa 25.10.2017). Pre procesnú stranu nevyplýva ani jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, aby preberal a riadil sa stranou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s vôľou a požiadavkami sporovej strany, ale ani právo dožadovať sa navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

19. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z § 191 a nasl. CSP, v súlade so zákonom a správnym spôsobom vo vzťahu k uplatnenému nároku, starostlivo prihliadal na rozhodujúce skutkové tvrdenia sporových strán a dospel k správnym skutkovým zisteniam. Podľa posúdenia odvolacieho súdu ani žalobcom uplatnený odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. f) CSP nie je v posudzovanom spore naplnený.

20. V prejednáwanej veci sa žalobca domáha voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vzniknutého užívaním cudzej veci bez zmluvy s tvrdením, že užívaním verejného priestranstva, ktorým je aj pozemok žalobcu, širokou verejnosťou, vrátane obyvateľov mesta žalovaného, bez súhlasu a poskytovania finančného ekvivalentu žalobcovi, sa žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu.

21. Odvolacia argumentácia, ktorou žalobca opodstatňuje svoju požiadavku, aby odvolací súd prehodnotil náhľad súdu prvej inštancie na otázku nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaného vznikajúceho užívaním predmetných pozemkov evidovaných na LV XXXXX, kat. úz. A. ako parc. č. 2932/138, č. 2932/139, č. 2932/140, č. 2932/141, č. 2932/142 a č. 2932/143, však podľa posúdenia odvolacieho súdu nie je spôsobilá spochybníť vecnú správnosť zamietavého výroku rozsudku založeného na úsudku súdu, že na daný prípad sa nevzťahuje žiadny zo zákonom predvídaných typov bezdôvodného obohatenia.

22. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu. Ustanovenie § 451 Občianskeho zákonníka vyjadruje všeobecnú zásadu občianskeho práva, podľa ktorej sa nikto nesmie bezdôvodne obohacovať na úkor iného. Bezdôvodné obohatenie je pritom chápané ako záväzok (§ 489 Občianskeho zákonníka), z ktorého vzniká tomu, kto sa obohatil, povinnosť vydať to, o čo sa bezdôvodne obohatil, a tomu, na ktorého úkor k obohateniu došlo, právo požadovať vydanie predmetu bezdôvodného obohatenia. O obohatenie ide vtedy, ak sa plnením niekomu dostalo majetkovej hodnoty vyjadrenej tým,

že v jeho majetku došlo buď k zvýšeniu aktív (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka) alebo k zníženiu pasív (§ 454 Občianskeho zákonníka). Vecnou legitímáciou (či už aktívnu alebo pasívnu) je stav, ktorý vyplýva z hmotného práva. Kto je v rámci zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie pasívne legitímovaný, vyplýva z § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Je ním ten, ktorého majetok sa na úkor druhého neoprávnene zväčšil alebo u ktorého nedošlo k zmenšeniu majetku, aj keď k tomu malo v súlade s právom dôjsť. Tak je tomu preto, že predpokladom zodpovednosti za získané bezdôvodné obohatenie, ktoré sa musí vydať, nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, ale objektívne vzniknutý stav obohatenia (presun majetkových hodnôt), ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva. Aktívne legitímovaným subjektom k uplatneniu práva na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 456 Občianskeho zákonníka) je ten, na ktorého úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané.

23. Užívanie cudzieho majetku bez právneho dôvodu s povinnosťou vydať bezdôvodné obohatenie predstavuje všeobecné pojmávanie právneho princípu, ktorý je treba aplikovať na vopred bližšie neurčené prípady (§ 451 Občianskeho zákonníka).

24. Aj verejnoprávne dovolené užívanie cudzieho pozemku môže zakladať súkromnoprávne nároky vlastníka, obzvlášť ak nie je v rovine verejného práva náležite riešená kompenzácia takto vzniknutého obmedzenia vlastníckeho práva.

25. Výnimočné verejnoprávne obmedzenie vlastníckeho práva predstavuje inštitút verejného užívania a verejného priestranstva, ktorého pojem vysvetlil Najvyšší súd SR v citovanom rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/52/2009 aj s ohľadom na ustanovenie § 2b zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, podľa odseku 1 ktorého verejné priestranstvo je ulica, námestie, park, trhovisko a iný priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý bez ohľadu na vlastnícke vzťahy slúži na všeobecné užívanie, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

26. Žalobca za účelom preukázania opodstatnenosti odvolania (bez ďalšieho) poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.1.2011 sp. zn. 4Cdo/52/2009 a súdu prvej inštancie vytkol, že sa týmto rozhodnutím v odôvodnení rozsudku nezaoberal. Odvolací súd súc limitovaný tým, čo bolo prednesené na odvolací prieskum žalobcom, ktorý v tomto smere konkrétnu odvolaciu argumentáciu nepredložil, má za to, že pravdepodobne má byť v tomto rozsudku zastávaný opačný výklad, než aký zaujal súd prvej inštancie v tejto riešenej veci.

26.1. Predmetom dovolacieho prieskumu vo veci sp. zn. 4Cdo/52/2009 bolo posúdenie správnosti rozsudku Krajského súdu v Nitre, ktorým bola uložená povinnosť obci vydať bezdôvodné obohatenie za užívanie pozemku navrhovateľky, ktorý je verejnou zeleňou v bytovej zástavbe prístupným neobmedzenému okruhu užívateľov, spĺňajúcim znaky verejného priestranstva, a dovolateľom spochybňovanej správnosti právneho záveru odvolacieho súdu o pasívnej vecnej legitímácii uspokojenia nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia argumentujúc, že v konaní nebolo preukázané jeho užívanie spornej nehnuteľnosti – pozemku. V označenej veci išlo o posúdenie pasívnej vecnej legitímácie vo veci vydania bezdôvodného obohatenia vzniknutého užívaním cudzej veci bez zmluvy.

26.2. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/52/2009 (o.i.) uviedol nasledovné: „ ... Odvolací súd postavil svoje rozhodnutie na právnom názore, že užívaním verejného priestranstva, ktorým je aj pozemok navrhovateľky, obyvateľmi mesta odporcu, bez poskytovania finančného ekvivalentu navrhovateľke, sa odporca bezdôvodne obohatil na úkor navrhovateľky. Podľa § 4 ods. 3 písm. e/, f/ a g/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení do 31. decembra 2001, obec pri výkone samosprávnych funkcií vykonáva výstavbu, údržbu a správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, miestnych historických pamiatok a stavieb, zabezpečuje verejnoprospešné služby (odvoz komunálneho odpadu a čistenie obce, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd a pod.) a verejnú dopravu, a utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky pre vzdelávanie, kultúru, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport. ... Definíciu pojmu „verejné priestranstvo“ obsahoval v období od 1. januára 1991 zákon č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch. Verejným priestranstvom podľa tohto zákona boli najmä cesta, miestna komunikácia, námestie, chodník, trhovisko. Za verejné priestranstvo môžu byť určené všetky verejnosti prístupné pozemky v obci okrem tých, ktoré sú vo vlastníctve fyzických a právnických osôb s výnimkou obcí, alebo ku ktorým majú tieto

osoby právo hospodárenia (§ 2 ods. 3 zákona v znení platnom od 1. mája 1992 do 28. februára 2001, t. j. aj v rozhodnom období). Nemožno však prehliadnúť, že táto definícia súvisela s vyberaním miestnych poplatkov (por. § 1, § 2 a § 15 zákona o miestnych poplatkoch). Ďalšie vymedzenie pojmu verejného priestranstva náš právny poriadok nepriniesol. Okrem uvedeného zákona, zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení používa termín verejné priestranstvo v súvislosti s výkonom samosprávnych funkcií jednotlivých obcí v ustanovení § 4 ods. 3 písm. e/ a f/. Obec pri výkone samosprávnych funkcií najmä (okrem iného) vykonáva údržbu a správu verejných priestranstiev (písm. e/), zabezpečuje verejnoprospešné služby, medzi ktoré patrí aj správa a údržba verejnej zelene (písm. f/). Okrem uvedených povinností, vyplývajúcich každej obci priamo z citovaného zákona, každá obec, t. j. aj odporca, pri výkone samosprávnych funkcií (najmä) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky pre vzdelávanie, kultúru, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport (písm. g/). ... Súčasná právna teória i prax chápe pod pojmom verejné užívanie verejného priestranstva užívanie všeobecne prístupných materiálnych statkov vopred neobmedzeným okruhom užívateľov. Musí ísť pritom o také užívanie, ktoré zodpovedá povahe a účelu statku a ktoré nevyklučuje z obdobného užívania toho istého statku iných, aj len potenciálnych užívateľov. Rozlišujú sa pritom dva druhy verejného užívania, a to užívanie všeobecné a užívanie osobitné. Oba druhy užívania majú verejnoprávnu povahu, vôľa vlastníka tu nehrá žiadnu rolu. Všeobecné užívanie nevyžaduje žiadne rozhodnutie správneho orgánu, nie je preň treba žiadne povolenie, okruh užívateľov je neobmedzený. Naproti tomu osobitné užívanie vzniká na základe správneho rozhodnutia a len pre užívateľov v tomto rozhodnutí označených. Podľa teórie sú verejné priestranstvá, ako materiálny statok, jedným z možných predmetov verejného užívania, medzi ktoré patrí najmä voda, pozemné komunikácie, krajina, les, ovzdušie, niektoré druhy energií a kmitočtové spektrum. Aj keď vlastníka má teoretické právo brániť sa všeobecnému užívaniu svojho majetku, vyňatie priestorov vlastnených súkromnými subjektmi a spíňajúcich zákonné znaky verejného priestranstva z verejnoprávneho režimu verejného priestranstva by viedlo k podstatnému sťaženiu či znemožneniu právnej regulácie spoločenských vzťahov, na ktorých má obec ako verejnoprávna korporácia verejný záujem. Tak je tomu preto, aby obec mohla plniť povinnosti, vyplývajúce pre ňu zo zákona o obecnom zriadení (napr. § 1 ods. 4 a § 4 ods. 3 písm. e/, f/ a g/). ... Preto ak nie je v občianskoprávnej rovine (napr. zmluvou) upravené všeobecné užívanie verejného priestranstva, zahrňujúce aj len sčasti pozemky vlastnícky patriace tretej osobe, má to za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane obce plnením bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka), pretože aj keď existuje právny dôvod užívania verejného priestranstva, nejde o titul, podľa ktorého by obci vzniklo oprávnenie, aby také plnenie zo strany tretej osoby (strpenie užívania jej majetku) bolo poskytované bezplatne. Pripustením opačnej možnosti by došlo k porušeniu základného princípu občianskoprávnych vzťahov, spočívajúceho v rovnosti ich účastníkov (§ 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka). ... Fakticky ide o pozemok, ktorý bezprostredne susedí s bytovým domom, nachádza sa na ňom prístupový chodník ku vchodom bytovej budovy parc. č. X. (aj kanalizácia, vodovod a ich prípojky pre bytovú budovu, elektrický káblový podzemný rozvod, vzdušný telekomunikačný rozvod) a je osadený nízkou vegetáciou a trávny porastom. Dotknutý pozemok je teda pozemkom v území dokončenej obytnej zástavby a je svojim charakterom, tvarom a umiestnením určený k plneniu funkcie verejnej zelene. Tento pozemok tak môže slúžiť verejnosti na jej rekreáciu a na ďalšie využitie. Charakter dotknutého pozemku navrhovateľky (verejné priestranstvo - verejná zeleň) vyplýva zo všeobecne záväzných nariadení odporcu platných a účinných v rozhodnom období. Odporca disponujúci teda majetkom navrhovateľky mohol užívaním týchto pozemkov plniť svoje verejné funkcie súvisiace s uspokojovaním potrieb občanov, čo je jeho povinnosť stanovená zákonom, ktorú by však inak musel plniť iným spôsobom, tzn. napr. obdobné pozemky s verejnou zeleňou na rovnaký účel kúpiť alebo prenajať, prípadne zeleň tu vysadiť. V takom prípade by odporcovi užívaním majetku na úkor navrhovateľky majetkový prospech celkom určite nevznikol.“

26.3. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/52/2009 (o.i.) taktiež vyslovil, že: „Pri posudzovaní veci je treba rovnako vychádzať zo všeobecného chápania vlastníckeho práva ako práva, ktoré môže byť obmedzené len so súhlasom vlastníka, inak len na základe zákona. V danej veci navrhovateľka, ani jej právna predchodkyňa, neudelili súhlas k užívaniu predmetného pozemku ako verejnej zelene v obytnej zástavbe. Zo zhora uvedených dôvodov je preto správny záver odvolacieho súdu o tom, že užívaním pozemku, vlastnícky patriaceho navrhovateľke, ktorý je verejným priestranstvom, neobmedzeným okruhom užívateľov, najmä obyvateľmi obce, je užívaním odporcu.“

27. Vychádzajúc z právneho názoru v citovanom rozsudku NS SR sp. zn. 4Cdo/52/2009 vo všeobecnej rovine je odvolací súd v zhode so žalobcom v názore, že splnenie podmienky užívania cudzieho pozemku vopred neurčeným okruhom osôb bez obmedzenia ako verejného priestranstva, má za následok nárok vlastníka na finančnú kompenzáciu voči subjektu, ktorého občania takto cudzí pozemok užívajú.

28. V súdnej veci však uvedené môže platiť iba za situácie, že takto dotknutý pozemok – v danom prípade pozemok evidovaný na LV XXXXX, kat. úz. A. ako parc. č. 2932/138, č. 2932/139, č. 2932/140, č. 2932/141, č. 2932/142 a č. 2932/143, napĺňa pojmové znaky verejného priestranstva a obmedzenia, ktoré musí žalobca v súvislosti s užívaním svojho pozemku strpieť, nevyplývajú z iného právneho predpisu, a súčasne, že žalobca a ani jeho právny predchodca neudelil súhlas k verejnému užívaniu predmetného pozemku v obytnej zástavbe (m.m. vyššie citovaný rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/52/2009, ktorý vychádzal zo zistenia, že navrhovateľka, ani jej právna predchodkyňa, neudelili súhlas k užívaniu predmetného pozemku ako verejnej zelene v obytnej zástavbe).

29. Aj podľa rozsudku NS SR sp. zn. 4Cdo/52/2009 totiž pre vznik nároku na náhradu za bezzmluvné užívanie označeného pozemku žalobcu je rozhodné, či vlastník pozemku, resp. jeho právny predchodca s takým účelom (verejnoprávne užívanie) vyjadril súhlas alebo nie. Ak bol takýto súhlas vtedajším vlastníkom (hoci i konkludentný) daný, potom tento súhlas znamenajúci vo svojej podstate dobrovoľné (nevynútené) obmedzenie vlastníckeho práva zaväzuje i žalobcu ako právneho nástupcu s tým dôsledkom, že s takým obmedzením vlastníckeho práva v prospech možnosti verejnosti daný pozemok užívať nie je spojený so vznikom nároku na náhradu z titulu bezdôvodného obohatenia.

30. V danej veci bolo významné posúdenie, či obci (mestu) môže vzniknúť bezdôvodné obohatenie spočívajúce v existencii: chodníka a „vychozenej cestičky“ na parc. č. 2932/139 a parc. č. 2932/142, zelene predstavujúcej trávnatý porast na parc. č. 2932/138, č. 2932/140 a č. 2932/141, dreviny a trávnatého porastu na parc. č. 2932/142 a č. 2932/143 a stĺpov pouličného osvetlenia na parc. č. 2932/142 a č. 2932/143.

31. Vo vzťahu k nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v existencii stĺpov pouličného elektrického osvetlenia (ďalšia infraštruktúra) na parc. č. 2932/142 a č. 2932/143, súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca vznik bezdôvodného obohatenia žalovaného nepreukázal, lebo stĺpy pouličného osvetlenia umiestnené na parcele č. 2932/143 a č. 2932/142 nie sú zaradené do siete verejného osvetlenia Mesta Košice. Správnosť tohto záveru nebola v odvolaní spochybnená a nestala sa predmetom odvolacieho prieskumu.

32. Nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v existencii zelene predstavujúcej trávnatý porast na parc. č. 2932/138, č. 2932/140 a č. 2932/141, dreviny a trávnatého porastu na parc. č. 2932/142 a č. 2932/143, súd prvej inštancie posúdil ako nedôvodný z dôvodu, že pozemok žalobcu nenapĺňa materiálne kritériá verejného priestranstva. Žalobcovi sa v odvolaní správnosť tohto záveru nepodarilo spochybníť, pokiaľ v tomto smere žalobca v odvolaní súdu vytkol, že nesprávne vyložil ustanovenie § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, resp. pojem „verejnoprospešný účel priestoru“, resp. „všeobecná určenosť pozemku pre potreby obyvateľov“.

33. Odvolací súd je v zhode so žalobcom v názore, podľa ktorého ak nie je v občianskoprávnej rovine (napr. zmluvou) upravené všeobecné užívanie verejného priestranstva, zahrňujúceho i len sčasti pozemky vlastnícky patriace tretej osobe, má to za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane obce protiprávnym (bezprávnym) užitím cudzej hodnoty, lebo i keď existuje právny dôvod užívania verejného priestranstva, nejde o titul, podľa ktorého by obci (mestu) vzniklo oprávnenie, aby takýto prospech zo strany tretej osoby (strpenie užívania jej majetku) získavala bezplatne.

34. Verejným priestranstvom je treba rozumieť priestor, ktorý je predmetom verejného užívania vopred neobmedzeným okruhom užívateľov. Musí ísť o také užívanie, ktoré zodpovedá povahe a účelu statku a ktoré nevylučuje z užívania toho istého statku iných, hoci i potencionálnych užívateľov. Verejné priestranstvo ako materiálny statok, sú jedným z možných predmetov verejného užívania, medzi ktoré patrí najmä voda, pozemné komunikácie, krajina, les, ovzdušie, niektoré druhy energií, všetky námestia, ulice, trhoviská, chodníky, verejná zeleň a parky a ďalšie priestory prístupné každému bez obmedzenia, teda slúžiace verejnému užívaniu, a to bez ohľadu na vlastníctvo k tomuto priestoru.

34.1. Aby bolo možné urobiť záver, že určitý priestor je verejným priestranstvom, je treba naplniť všetky jeho znaky, a to existencia priestoru (pozemku alebo jeho časti), ktorý je každému prístupný bez obmedzenia, existencia verejne prospešného účelu, ktorému slúži, najmä účel dopravný (ulica, chodník, cesta), účel hospodársky a sociálny (námestie, trhovisko), či účel rekreačný (verejná zeleň, parky). „Iný priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia“, obsiahnutý v ustanovení § 2b zákona o obecnom zriadení, je podľa názoru odvolacieho súdu nutné vykladať tak, že nejde o akékoľvek priestory, t.j. „iné priestory“, ale že ide o priestranstvo majúce obdobný charakter ako „ulica, námestie, park, trhovisko“.

34.2. Pokiaľ určitý priestor taký účel nebude plniť, nepôjde o verejnú priestranstvo. Pre kategorizáciu určitého priestoru (pozemku) ako verejného priestranstva nie je pritom bez ďalšieho rozhodujúce, či bol tento priestor ako verejnú priestranstvo označený v správnom akte, najmä vo všeobecne záväznom nariadení obce, či vo správnom rozhodnutí. Rovnako tak nie je podstatné, či určitý pozemok je vo vlastníctve obce či súkromnej osoby.

34.3. Za verejnú priestranstvo však nemožno považovať každý pozemok, ktorý verejnú uživa s ohľadom na neprítomnosť technických prekážok prístupu na neho. Súd správne vychádzal z premisy, že k naplneniu pojmových znakov verejného priestranstva je nutné splnenie materiálneho kritéria spočívajúceho v určenosti dotknutého pozemku na uspokojovanie potrieb občanov obce (mesta) a existencia funkčného významu daného priestranstva pre sídlený celok.

34.4. Pozemok, ktorý je verejnú uživaný iba živelne, ktorý obec (mesto) nedestínuje na plnenie verejných účelov a vo vzťahu k nemu zostáva vlastníkovi zachovaná plná možnosť vylúčiť tretie osoby z jeho užívania, možno iba ťažko kvalifikovať ako verejnú priestranstvo, pričom jeho užívanie neohraničenou verejnú uživa bez ďalšieho nezakladá vznik bezdôvodného obohatenia na strane obce (mesta).

34.5. V prípade pozemku v obci, ktorý je síce prístupný každému, ale neslúži na uspokojovanie obecných potrieb a ktorého vlastníkov je ponechaná voľba spôsobu jeho využitia, bez toho, aby bolo trvané na užívaní pozemku ako verejného priestranstva, možno iba ťažko usudzovať, že obec (mesto) na úkor vlastníka realizuje užívacie oprávnenie k danému pozemku formou účelového určenia verejného priestranstva.

34.6. V tomto smere možno konštatovať, že stotožnenie verejného priestranstva s pozemkom v obci, ktorého prístupnosť verejnosti je daná iba tým, že jeho vlastník nebráni prechádzajúcim vstupu na pozemok, by odporovalo zmieňovanému významu určenosti pozemku pre potreby občanov obce i logike veci, ktorá žiada, aby prístupný každému bez obmedzenia bol pozemok, u ktorého je to významné z hľadiska zabezpečenia života v obci a nie, aby akýkoľvek voľne prístupný pozemok bol pokladaný za dôležitý pre život v obci a ako taký bez ďalšieho bol zaradený do kategórie verejného priestranstva.

35. V okolnostiach súdnej veci súd prvej inštancie vychádzajúc zo zistenia, že pozemok, v dôsledku ktorého užívania ako verejného priestranstva sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia, je zatravnatou plochou (trávnatý porast na parc. č. 2932/138, č. 2932/140 a č. 2932/141, dreviny a trávnatý porast na parc. č. 2932/142 a č. 2932/143), je voľne prístupný a jeho prípadné náhodné využitie občanmi mesta nie je organizované žalovaným (opak v spore ani nebol tvrdený, pozn. odvolacieho súdu), preto správne dovodil, že pozemok nenapĺňa materiálne kritériá verejného priestranstva – určenosť pozemku k uspokojovaniu potrieb občanov obce a funkčný význam priestranstva pre sídlený celok, a správne uzavrel, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatňovaného z titulu užívania pozemku ako verejného priestranstva nie je daný, tým skôr že tieto parcely, ako i chodník a „vychodenú cestičku“ na parc. č. 2932/139 na verejnú využitie vo vzťahu k neobmedzenému okruhu osôb bezpochyby prenechal ešte právny predchodca žalobcu. Z obsahu spisu i z odôvodnenia rozsudku je totiž zrejme tvrdenie samotného žalobcu, že žalobca nadobudol sporné pozemky spoločne s budovou súčasného bytového domu KOSIL, s príľahlým pozemkom - parcelou č. 2932/135, ako aj s príľahlým parkoviskom, pod ktorým boli vytvorené samostatné parcely zodpovedajúce jednotlivým parkovacím miestam s tým, že vlastnícke právo k budove bytového domu KOSIL, resp. k jednotlivým bytom, ako aj k parcele č. 2932/135 a k jednotlivým parkovacím miestam žalobca následne postupne previedol na tretie osoby, pričom chodníky a parkovacie miesta neboli vybudované pre obyvateľov bytového domu, ale ich výstavba ešte v 20. storočí bola súčasťou verejnej

infraštruktúry, t.j. vybavenia predmetnej lokality a chodníky a parkovacie miesta boli všeobecne užívané verejnosťou, nakoľko v blízkosti sa nachádza Spoločenský pavilón, ktorý je budovou, kde sa uskutočňujú verejné kultúrne podujatia, ďalej sa tam nachádza Základná škola Bernolákova, čo žalobca zopakoval aj v odvolaní. Žalovaný potvrdil, že pozemky žalobcu pôvodne aj formálne tvorili jeden spoločný príľahlý pozemok k bytovému domu súp. č. 2336, nakoľko budova bývalého Spoločenského pavilónu VSŽ a k nej prislúchajúce tri bytové domy, vrátane okolitých parkovísk a účelových komunikácií, mala už v prvej polovici deväťdesiatych rokov minulého storočia súkromný charakter, ktorý v danej lokalite pretrváva dodnes. Za tohto stavu, ak právny predchodca žalobcu (ako vlastník dotknutého pozemku/pozemkov) súhlasil s ich verejným užívaním vo vzťahu k neobmedzenému okruhu osôb, je žalobca už raz daným súhlasom viazaný. Tento súhlas žalobca ako právny nástupca vlastníka nemôže jednostranne odvolať. Pre posúdenie vzniku práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, je tak prenechanie veci zo strany vlastníka na jej verejné užívanie, dostatočným právnym dôvodom, ktorý vylučuje vznik bezdôvodného obohatenia.

36. Zo všetkých dôvodov je podľa názoru odvolacieho súdu správny záver súdu prvej inštancie, že v okolnostiach súdnej veci žalobcovi nemohlo vzniknúť právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Rozhodnutie súdu tak spočíva na správnom právnom posúdení veci, čím nedošlo ani k naplneniu odvolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci uplatneného žalobcom.

37. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, vrátane vecne správneho od rozhodnutia vo veci samej závislého výroku napadnutého rozsudku o trovách konania, proti ktorému odvolateľ osobitné námietky nevzniesol. Napadnutý rozsudok súdu v tejto časti zodpovedá procesnému úspechu/ neúspechu strán sporu v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

38. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, naopak procesne úspešným bol žalovaný, preto prichádzalo do úvahy priznať žalovanému proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Nakoľko odvolací súd nezistil, aby žalovanému v odvolacom konaní vznikli akékoľvek preukázateľné trovy, z toho dôvodu rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žalovanému proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).